29/02/2020

“Ουκ έξεστί σοι αδιαφόρως ζην”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

*«Είδες πόσο μεγάλη είναι η δωρεά; Ακούτε αυτά εσείς που σήμερα και αυτή τη νύχτα γίνατε πολίτες στην άνω Ιερουσαλήμ, και φυλάξτε τα όπως αξίζει στις πολλές δωρεές, για ν' αποσπάσετε πιο άφθονη τη χάρη. Γιατί η ευγνωμοσύνη γι' αυτά που μας έδωσε ήδη προσκαλεί τη γενναιοδωρία του Κυρίου. Δεν επιτρέπεται, αγαπητέ, να ζεις αδιάφορα στο εξής, αλλά όρισε στον εαυτό σου νόμους και κανόνες, ώστε να κάνεις τα πάντα στην εντέλεια και να φυλάγεσαι πολύ και από εκείνα που θεωρούνται ότι είναι κακά. Γιατί όλη η παρούσα ζωή είναι αγώνας και πάλη, και πρέπει εκείνοι που μπαίνουν μια για πάντα στο στάδιο αυτό της αρετής να είναι εγκρατείς σ' όλα. «Γιατί καθένας που αγωνίζεται, είναι εγκρατής σ' όλα» (Α΄ Κορ. 9, 25). Δε βλέπεις στους γυμνικούς αγώνες πως φροντίζουν πολύ για τον εαυτό τους εκείνοι που δέχονται να παλέψουν με ανθρώπους, και με πόση εγκράτεια κάνουν την άσκηση του σώματός τους; Έτσι βέβαια και εδώ πρέπει να γίνεται. Επειδή η πάλη μας δεν είναι με ανθρώπους, αλλά με τα πονηρά πνεύματα, και η άσκηση και η εγκράτειά μας ας είναι πνευματική, αφού και τα όπλα μας, που μας έδωσε ο Κύριος, είναι πνευματικά»***[1]**.

Τους λόγους αυτούς του μεγάλου πατρός της Εκκλησίας, Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, δανείζομαι προκειμένου να επικοινωνήσω μαζί σας με την ευκαιρία της ενάρξεως της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής και να καταθέσω στην αγαπώσα καρδίας σας ένα πρόβλημα που απασχολεί την εποχή μας και μαστίζει ιδιαίτερα τον τόπο μας : την αδιαφορία που μας διακρίνει. Γι' αυτό ο ιερός πατήρ, αναφερόμενος σ' αυτήν είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικός : «*Ουκ έξεστί σοι αδιαφόρως ζην*».

Και **πρώτον**. Ιδίως η εποχή στην οποία ζούμε, δεν αφήνει περιθώρια για αδιαφορία στην πνευματική ζωή. Όταν βρίσκεται κανείς στην έπαλξη του καθήκοντος και αντιμετωπίζει πολέμους και ακαταστασίες και μάχεται «*προς τας αρχάς και τας εξουσίας του σκότους*»**[2]**, δεν αδιαφορεί, πολύ δε περισσότερο δεν κοιμάται. Γιατί απλούστατα, οι μάχες δεν κερδίζονται κατά τη διάρκεια του ύπνου, αλλά μόνο με προσωπικό αγώνα, μόχθο και θυσίες. Γι' αυτό και πάλι ο ιερός πατήρ, καταθέτοντας την προσωπική του εμπειρία είναι αποκαλυπτικός : «*Όταν συμβαίνει κάτι το παράνομο, κανένας να μη παραμένει αδιάφορος, αλλά να γίνεται θερμότερος από τη φωτιά, και να μην πονά λιγότερο από εκείνους που αδικούνται κι έτσι θα εμποδίσει τα περισσότερα από τα κακά*»**[3]**. Και ο Μέγας Βασίλειος ερωτά στο λόγο του στο άγιο Βάπτισμα : «*τις καθεύδων έστησεν τρόπαιον;*»**[4]**. Άλλωστε, «*η βασιλεία των ουρανών βιάζεται, και βιασταί αρπάζουσιν αυτήν*»**[5]**, κατά τον λόγο του Κυρίου.

Γι' αυτό η ραθυμία, για την οποία θα γίνει λόγος την περίοδο της Μεγάλης

Τεσσαρακοστής και της επερχόμενης Μεγάλης Εβδομάδος, είναι ο δήμιος της πνευματικής μας ζωής. Παράδειγμα ραθυμίας αποτελεί το πρόσωπο του Ιούδα, το οποίο θα συναντήσουμε στα ιερά κείμενα της Εκκλησίας μας. «*Ο Παύλος βλάσφημος ην, και διώκτης, και υβριστής• επειδή δε εσπούδασε και ουκ απέγνω, και ανέστη και των αγγέλων γέγονεν ίσος• ο δε Ιούδας απόστολος ην, αλλά ραθυμήσας γέγονε προδότης. Ο ληστής πάλιν μετά τοσαύτην κακίαν, επειδή μη απέγνω, προ των άλλων απάντων εις τον παράδεισον εισήλθεν• ο Φαρισαίος θαρρήσας εξ αυτού της αρετής κατηνέχθη του ύψους• ο τελώνης μη απογνούς, ούτως ωρθώθη ως κακείνον παραδραμείν*»**6**, θα συμβουλεύσει ο ιερός πατήρ.

Δεύτερον. Σήμερα, με την αποστασία που παρατηρείται και την αθεΐα που σαν λίβας καταπνίγει κυρίως τους νέους μας, παρατηρείται συγχρόνως και μία θρησκευτική αδιαφορία, μία στάση ζωής δηλαδή ανάμεσα στην αθεΐα και τη θρησκευτικότητα. Δεν είναι άρνηση του Θεού, αλλά ούτε μία γνήσια θρησκευτικότητα. Είναι μία κατάσταση νόθα και νοσηρή, φαινόμενο της εκκοσμίκευσης που δυστυχώς έχει κυριεύσει τις συνειδήσεις όλων μας.

Έτσι, στους ανθρώπους αυτούς παρατηρείται η χλιαρότητα ως προς την πίστη, τη ζωογόνο Παράδοσή μας, την αγάπης προς τον Θεό και του σεβασμού των ιερών και των οσίων της Πίστεώς μας, την αγάπη προς την μητέρα Εκκλησία, το σταυρικό της πολίτευμα, το εκκλησιαστικό φρόνημα, τον τρόπο ζωής και την μέθοδο θεραπείας του ανθρώπου. Ακόμη, συνήθως αδιαφορούν για τον άνθρωπο, στο πρόσωπο του οποίου εμείς οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί συναντούμε το πρόσωπο του Χριστού. «*Είδες τον αδελφόν σου, είδες Κύριον τον Θεόν σου*»**7**.

Τέλος, αδιαφορούν και για την πατρίδα τους, για εκείνους οι οποίοι έδωσαν το αίμα τους και θυσιάστηκαν, ώστε να κατακτηθεί το δώρο της ελευθερίας. Κι ενώ οι Χριστιανοί όλων των αιώνων είναι «*πάροικοι και παρεπίδημοι*»**8**, εν τούτοις έχουν και την ιδιαίτερη πατρίδα τους την οποία οφείλουν να τιμούν, να αγαπούν, να προστατεύουν και να θυσιάζονται γι' αυτήν. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, απευθυνόμενος στον Ύπαρχο της Κωνσταντινουπόλεως Σωφρόνιο, του συνιστά «*την πατρίδα τίμησον και τη αρετή βοήθησον*»**9**, δηλαδή να τιμήσεις την πατρίδα σου και την αρετή να βοηθήσεις.

Με αυτές τις σκέψεις δανεισμένες από τη σοφία των Αγίων μας, σας παρακαλώ θερμά στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού να δείξετε το απαιτούμενο ενδιαφέρον :
για την ορθόδοξη Πίστη μας,
για την ορθόδοξη Εκκλησία μας,
για την Λατρεία μας και την Παράδοσή μας,
για όσα μας παρέδωσαν οι θεοφόροι πατέρες της Εκκλησίας.

Να δείξετε ακόμη ενδιαφέρον και για την πατρίδα μας και τις δύσκολες ώρες που διέρχεται καθώς και για τα όσα μαστίζουν τον τόπο μας.

Όπλο μας είναι η πίστη μας στον Θεό, η κοινωνία μαζί Του δια της προσευχής, οι πρεσβείες της Υπεραγίας Θεοτόκου και των Αγίων μας, ιδιαίτερα όλων εκείνων που με την παρουσία τους αγίασαν τον αιματοβαμμένο τόπο μας.

---

1. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Λόγος εις το άγιον Πάσχα, ΕΠΕ 36,89.
2. Εφ. 6,12.
3. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ομιλία εις τον ΡΛΔ' Ψαλμόν, ΕΠΕ 7,151.
4. Μέγας Βασίλειος, Ομιλία προτρεπτική εις το άγιο Βάπτισμα, ΕΠΕ 6,272.
5. Μτθ. 11,12.
6. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Λόγος περί μετανοίας, ομιλία α', PG 49,279.
7. Αποφθέγματα περί του αββά Απολλώ, Φιλοκαλία 1,157.
8. Α' Πετρ. 2,11.
9. Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, Επιστολή 22 Σοφρωνίω Υπάρχω, ΕΠΕ 7,53.